

**Wahren-opiston
osaamisperusteiset
kurssit 2023-2024**

Wahren-opiston osaamisperusteiset kurssit 2023-2024

Forssan kaupungin sivistys- ja tulevaisuuslautakunta on myöntänyt Wahren-opistolle luvan siirtää opiskelijoiden osaamisperusteisten kurssien hyväksytyjä suoritustietoja valtakunnalliseen opintotietovarantoon opiskelijan antaman suostumuksen mukaan. Tässä opetussuunnitelmassa on koottuna tällä hetkellä tarjolla olevat osaamisperusteiset eli opintopistekurssit. Opetussuunnitelman muutokset ja päivitykset hyväksyy rehtori.

Nimi	Wahren-opiston osaamisperusteiset kurssit 2023-2024
Päätösnumero	2/2023
Hyväksyjä	Rehtori Simo Veistola
Päätöspäivämäärä	6.6.2023
Voimaantulopäivämäärä	31.8.2023
Pdf luotu	24.8.2023

SISÄLTÖ

1. Kansalaisopisto koulutuksen järjestäjänä.	1
1.1. Lainsäädännöllinen tausta ja oppilaitosmuodon yleiskuvaus.	1
1.2. Kansalaisopistojen opetus.	2
1.2.1. Kansalaisopiston kurssien tasoryhmistä.	2
1.2.2. Kansalaisopistossa opetettavat aineet.	2
1.2.3. Opetustunnin kesto opintopisteinä kansalaisopistossa.	3
2. Osaamisen osoittaminen kansalaisopistossa.	5
2.1. Osaamisen osoittamisen suunnittelu.	5
2.2. Aiemmin hankitun osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen.	5
3. Osaamisen arviointi.	6
3.1. Osaamistavoitteet ja arviointikriteerit.	6
3.2. Arvioinnin kuvaus ja arviointimenetelmät.	6
3.3. Kurssin arviointiasteikko.	7
3.4. Osaamisen arvioijat.	7
3.5. Opiskelijan ohjaus ja palaute osaamisen kehittymisestä.	7
3.6. Opiskelijan suostumus tietojen siirtoon kansalliseen opintosuoritus- ja tutkintorekisteriin (Koski-tietovaranto).	8
3.7. Arvioinnin dokumentointi ja arviointiaineisto.	8
3.8. Arvioinnin uusiminen, tarkistaminen ja oikaisu.	8
3.9. Todistus suoritetusta kurssista.	9
4. Kielet.	10
4.1. Opetuksen tavoitteet.	10
4.2. Opetusohjelman rakenne.	10
4.3. Taitotasot ja osaamisen arviointi.	10
4.4. Kurssit, joista voi saada suoritusmerkinnän.	11
4.4.1. Espanja.	11
Perfecto 1, 2,5 op.	11
4.4.2. Englanti.	12
Työelämän englantia etänä, 2,5 op.	12
4.4.3. Ruotsi.	14
Ruotsia ihan alusta, 2,5 op.	14
4.4.4. Korea.	15
Korean alkeet etänä, 1 op.	15
Lisää koreaa etänä, 1 op.	16
5. Käsiyö.	18

5.1. Opetuksen tavoitteet.	18
5.2. Opetusohjelman rakenne.	18
5.3. Taitotasot ja osaamisen arviointi.	18
5.4. Kurssit, joista voi saada suoritusmerkinnän.	18
5.4.1. Vaateompelua aloittelijoille, 1,5 op.	18
5.4.2. Saumurikoulu, 0,5 op.	20
5.4.3. Ommellaan tekstiilit uusiksi, 1,5 op.	20
5.4.4. Kudotaan kangaspuissa kapea matto, 2 op.	21
5.4.5. Värjätään luonnonväreillä, 1 op.	22
6. Tanssi ja teatteri.	24
6.1. Opetuksen tavoitteet.	24
6.2. Opetusohjelman rakenne.	24
6.3. Taitotasot ja osaamisen arviointi.	24
6.4. Kurssit, joista voi saada suoritusmerkinnän.	24
6.4.1. Improa kaikille, 1,5 op.	24
7. Kuvataide.	26
7.1. Opetuksen tavoitteet.	26
7.2. Opetusohjelman rakenne.	26
7.3. Osaamisen arviointi.	26
7.4. Kurssit, joista voi saada suoritusmerkinnän.	27
7.4.1. Luonnonvärit kuvataiteessa tutuksi, 1 op.	27
7.4.2. Opetellaan akvarellimaalausta ihan alusta, 1 op.	28
7.4.3. Keramiikan perusteet, 2 op.	29
7.4.4. Keramiikan jatko, 2 op.	30

1. Kansalaisopisto koulutuksen järjestäjänä

Wahren-opisto on Forssassa ja Tammelassa toimiva vuonna 1920 perustettu kansalaisopisto, joka tarjoaa itsensä kehittämisestä kiinnostuneille mahdollisuuden oppia ja kokeilla uusia asioita sekä kohdata ihmisiä. Toiminnan tarkoitus on henkisen hyvinvoinnin ja elinikäisen oppimisen mahdollistaminen. Wahren-opisto on osa lukiokoulutus, taiteen perusopetus ja vapaa sivistystyö - palvelualueita, johon kuuluvat myös lukio, kuvataidekoulu ja musiikkiopisto.

1.1. Lainsäädännöllinen tausta ja oppilaitosmuodon yleiskuvaus

Vapaan sivistystyön tarkoituksena on järjestää elinikäisen oppimisen periaatteen pohjalta yhteiskunnan eheyttä, tasa-arvoa ja aktiivista kansalaisuutta tukevaa koulutusta.

Vapaana sivistystyönä järjestettävän koulutuksen tavoitteena on edistää ihmisten monipuolista kehittymistä, hyvinvointia sekä kansanvaltaisuuden, moniarvoisuuden, kestävän kehityksen, monikulttuurisuuden ja kansainvälisyyden toteutumista. Vapaassa sivistystyössä korostuu omaehtoinen oppiminen, yhteisöllisyys ja osallisuus.

Kansalaisopistot ovat paikallisiin ja alueellisiin sivistystarpeisiin pohjautuvia oppilaitoksia, jotka tarjoavat mahdollisuuksia omaehtoiselle oppimiselle ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseksi.

Laki vapaasta sivistystyöstä (632/1998)

Kansalaisopistoja yhtenä vapaan sivistystyön oppilaitosmuodoista ohjaa laki vapaasta sivistystyöstä. Kansalaisopistot ovat kaikille avoimia oppilaitoksia, joissa voi oppia uusia tietoja ja taitoja. Opetus on avointa kaikille iästä ja koulutustaustasta riippumatta. Useimmiten opetustarjontaan kuuluu taideaineiden, käsityön ja musiikin kurseja, kieli- ja kirjallisuuskurseja, kotitalouden, liikunnan ja tietotekniikan kurseja sekä yhteiskunnallisia aineita. Lisäksi kansalaisopistoissa järjestetään vuosittain paljon avoimia yleisöluentoja erilaisista aiheista. Kansalaisopistoon ei pääsääntöisesti tulla suorittamaan tutkintoa, vaan opinnot perustuvat elinikäisen oppimisen periaatteeseen sekä ihmisen omaan haluun oppia ja kehittyä.

Vuonna 2021 Suomessa on yhteensä 177 kansalaisopistoa ja niiden opetus ulottuu jokaisen kunnan alueelle. Yksi toiminnan pääperiaatteista on opetuksen tuominen lähelle ihmisiä ja kurssitoiminta onkin usein hajautettu eri puolille kuntaa sinne, missä ihmiset asuvat ja liikkuvat. Kansalaisopisto voi olla nimeltään kansalaisopisto, työväenopisto, opisto tai aikuisopisto. Oppilaitosmuotona kansalaisopisto on joustava, ketterä toimija, joka vastaa kansalaisten sivistystarpeiden lisäksi myös yhteiskunnan muutos- ja koulutustarpeisiin.

Opistot toimivat opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämällä ylläpitämisluvilla. Ylläpitämisluvan voi saada kunta, kuntayhtymä, rekisteröity yhteisö tai säätiö.

Wahren-opisto on Forssassa ja Tammelassa toimiva vuonna 1920 perustettu kansalaisopisto, joka tarjoaa itsensä kehittämisestä kiinnostuneille mahdollisuuden oppia ja kokeilla uusia asioita sekä kohdata ihmisiä. Toiminnan tarkoitus on henkisen hyvinvoinnin ja elinikäisen oppimisen mahdollistaminen. Wahren-opisto on osa lukiokoulutus, taiteen perusopetus ja vapaa sivistystyö - palvelualueita, johon kuuluvat myös lukio, kuvataidekoulu ja musiikkiopisto. Kokonaisuus on nimeltään Taide- ja koulutuskeskus Elli.

1.2. Kansalaisopistojen opetus

Kansalaisopistojen tarjoama opetus on perinteisesti pääsääntöisesti kurssi-, luento- tai työpajamuotoista. Opetus on pääsääntöisesti lyhytkestoista, omaehtoista matalan kynnyksen koulutusta, jonka kautta voi perehtyä uusiin asioihin tai syventää osaamistaan.

Kuntalaiset voivat usein vaikuttaa kurssitarjontaan esittämällä omia toiveitaan ja opistojen kuuluu [lakisääteisesti](#) vastata paikallisiin sivistystarpeisiin. Tästä johtuen kansalaisopistojen kurssitarjonta vaihtelee lukukausittain ja opistoissa on erilaisia painotuksia eri paikkakunnilla. Kurssitarjonta elää myös yhteiskunnallisten muutosten myötä. Opetustarjonnasta löytyy kaiken ikäisille suunnattuja kursseja sekä toimintaa erityisryhmille.

Kansalaisopistot tarjoavat opetuspalveluita ryhmäopetuksen, yksilöopetuksen ja luentojen muodossa. Kurssit kokoontuvat lähiopetuksena, etäopetuksena, ajasta ja paikasta riippumattomina verkko-opintoina tai näiden hybridimuotona. Kurssien kesto vaihtelee kerran tai pari kokoontuvista lyhytkursseista lukukauden tai koko lukuvuoden kestäviin kursseihin. Lukuvuoden, lukukauden ja kurssin mitta sekä ilmoittautumiskäytännöt vaihtelevat opistoittain. Yhä useammassa kansalaisopistossa on syys- ja kevätlukukauden lisäksi käytössä myös ns. kesälukukausi.

Wahren-opiston lukuvuoden 2023-2024 kurssiesite löytyy [kotisivuilta](#).

Osaamisperusteiset kurssit: [Ilmoittautuminen ja lisätiedot](#).

1.2.1. Kansalaisopiston kurssien tasoryhmistä

Kansalaisopistoissa voidaan järjestää tietyissä aineissa eritasoisia kursseja ja/tai ryhmiä. Eritasoisten kurssien erot pyritään tuomaan selkeästi esiin kurssikuvauksissa. Kursseilla voi olla mahdollisia lähtötasovaatimuksia, joista päättää opiston ylläpitäjä kurssiohjelman hyväksyessään. Kansalaisopistoille on kuitenkin tyypillisempää, että kursseilla ei ole lähtötasovaatimuksia ja opiskelijat voivat saavuttaa samalla kurssilla eritasoista osaamista. Tämän tyyppisillä kursseilla tavoiteltava osaamisen taso perustuu opiskelijan omaan lähtötasoon ja tarpeeseen. Näin ollen monella kansalaisopistojen opettajista on jo kokemusta eritasoisen opiskelijoiden samanaikaisesta opettamisesta ja opetuksen eriyttämisestä tarpeen mukaan.

Kansalaisopistoissa kurssipaikan saa ilmoittautumalla kurssille ja opiskelijalla on opiskeluoikeus sille kurssille, jolle hänen ilmoittautumisensa on hyväksytty. Opiskelija on lähtökohtaisesti vastuussa itse siitä, mille tasolle hän ilmoittautuu. Opistosta saa tarvittaessa ohjausta sopivan tasoisesta kurssin valintaan. Mikäli opiskelija kurssin aikana huomaa, ettei kurssi vastaa hänen osaamistaan, kurssin vaihtaminen toiseen on yleensä mahdollista. On kuitenkin huomioitava, että opistossa ei välttämättä ole samaan aikaan tarjolla vastaavaa Koski-kelpoista kurssia, jolta opiskelija voisi saada arviointia haluamallaan tasolla.

Wahren-opiston kurssit ovat eritasoisia alkeista edistyneempiin. Arviointi tapahtuu asteikolla hyväksytty/ hylätty.

1.2.2. Kansalaisopistossa opettavat aineet

Jokaisen kansalaisopiston vuosittaisen kurssiohjelman hyväksyy opiston ylläpitäjä. Eri kansalaisopistoissa voi olla hyvinkin erityyppisiä kursseja tarjolla ja sijoitettuna eri tavoin nimettyihin aineryhmiin, mutta kansalaisopistoissa opettavat aineet voidaan jakaa esimerkiksi seuraaviin kategorioihin:

- kielet
- käsityö
- liikunta ja hyvinvointi
- musiikki

- kuvataide
- tanssi ja teatteri
- tietotekniikka, tekniikka ja talous
- yhteiskunta ja humanismi
- luonto ja ympäristö
- ruoka, juoma ja matkailu
- muut

Wahren-opiston osaamisperusteisia kursseja lukuvuonna 2023- 2024 ovat: Improa kaikille (1,5 op), luonnonvärit kuvataiteessa tutuksi (1 op), opetellaan akvarellimaalausta ihan alusta (1op), keramiikan perusteet (2 op), keramiikan jatko (2 op), saumurikoulu (0,5 op), vaateompelua aloittelijoille (1,5 op), ommellaan tekstiilit uusiksi (1,5 op), värjätään luonnonväreillä (1op), kudotaan kangaspuissa kapea matto (2 op), ruotsia ihan alusta (2,5 op, taitotaso A1), työelämän englantia etänä (2,5 op, taitotaso B1-B2), perfecto 1 (2,5 op, taitotaso A1), korean alkeet etänä (1 op, taitotaso A1), lisää koreaa etänä (1 op, taitotaso A1).

1.2.3. Opetustunnin kesto opintopisteinä kansalaisopistossa

Vakiintuneen käytännön mukaisesti yhden opetustunnin kesto kansalaisopistoissa on 45 minuuttia. Kansalaisopistojen koulutuksen mitta ilmoitetaan opiskelijalle kurssitiedoissa tyypillisesti opetustunteina ja/tai -kertoina.

Opetus- ja kulttuuriministeriön vuonna 2019 asettama vapaan sivistystyön kautta hankitun osaamisen tunnistamista ja tunnustamista valmistellut työryhmä päätyi loppuraportissaan ehdottamaan vapaan sivistystyön eri oppilaitosmuotojen yhteiseksi opetuksen laajuutta kuvaavaksi yksiköksi **opintopistettä**. Opintopiste ei korvaa rahoituksen perustana olevia käsitteitä, vaan sitä käytetään ainoastaan kuvaamaan koulutusten sisältöjen laajuutta eli koulutuksen suorittamiseen vaadittavaa työmäärää. Jatkossa kansalaisopistojen on siis ilmoitettava Koski-kelpoisten kurssiensa laajuus opetustuntien ja/tai -kertojen lisäksi myös opintopisteinä. Laajuuden määrittelyssä on mahdollista käyttää desimaaleja.

Suomalaisessa koulutusjärjestelmässä opiskelijan keskimäärin 27 tunnin työpanos vastaa yhtä opintopistettä. Kuten muissakin oppilaitosmuodoissa, myös kansalaisopistoissa yhden opintopisteen suorittamisen vaatima työmäärä voi käytännössä vaihdella paljonkin kurssien ja opiskelijoiden valmiuksien mukaan. Kansalaisopisto päättää itse osaamisperusteisten kurssiensa laajuudet opintopisteinä ja määrittelee niiden pohjaksi kurssien puitteissa **toteutettavan opetuksen määrän** sekä arvioi opiskelijan itsenäiseen **työskentelyyn keskimäärin kuluvan ajan**. Tämän mitoitus työn tekee käytännössä kurssin suunnitteleva henkilö. Vaadittavan itsenäisen työn määrä on ilmoitettava myös kurssikuvauksessa siten, että kurssille ilmoittautuva opiskelija tietää, mitä häneltä odotetaan.

Wahren-opiston osaamisperusteisten kurssien laajuudet lukuvuonna 2023-2024:

Improa kaikille (1,5 op)

Luonnonvärit kuvataiteessa tutuksi (1 op)

Opetellaan akvarellimaalausta ihan alusta (1op)

Keramiikan perusteet (2 op)

Keramiikan jatko (2 op)

Saumurikoulu (0,5 op)

Vaateompelua aloittelijoille (1,5 op)

Ommellaan tekstiilit uusiksi (1,5 op)

Värjätään luonnonväreillä (1op)

Kudotaan kangaspuissa kapea matto (2 op)

Ruotsia ihan alusta (2,5 op, taitotaso A1)

Työelämän englantia etänä (2,5 op, taitotaso B1-B2)

Perfecto 1 (2,5 op, taitotaso A1)

Korean alkeet etänä (1 op, taitotaso A1)

Lisää koreaa etänä (1 op, taitotaso A1)

2. Osaamisen osoittaminen kansalaisopistossa

Osaamisen osoittamisella tarkoitetaan tapoja, joilla opiskelija osoittaa kurssilla vaadittua osaamistaan siten, että se on arvioitavissa. Kurssin kuvauksessa on kerrottu, minkälaista osaamista kurssilla tavoitellaan, sekä mahdollisesti esitetty jo valmiiksi kurssilla käytössä olevia osaamisen osoittamisen tapoja.

Suoritusmerkintää tavoittelevan opiskelijan tulee osoittaa osaamisensa sillä kurssilla, jolle hän on ilmoittautunut. Lähtökohtaisesti osaaminen osoitetaan tuon kurssin aikana, pääsääntöisesti kurssitilanteissa – luokassa tai verkossa.

Wahren-opiston osaamisperusteisilla kursseilla osaaminen osoitetaan kurssiin sopivalla tavalla ja tavat täsmennetään opiskelijoille jokaisen kurssin alussa.

2.1. Osaamisen osoittamisen suunnittelu

Koski-tietovarantoon tallennettavan osaamisperusteisen koulutuksen järjestämisestä päättää kansalaisopiston ylläpitäjä. Oppilaitos on viime kädessä vastuussa siitä että suunnittelu on oikeudenmukaista ja hyvää ja että osaamisen osoittaminen tapahtuu suunnitelman mukaisesti ja avoimesti. Osaamisen osoittaminen suunnitellaan kurssikohtaisesti ja suunnittelusta vastaa yleensä kurssin opettaja. Kurssi tulee toteuttaa samansisältöisenä kaikille opiskelijoille sillä erotuksella, että arviointia tehdään vain suostumuksen siihen antaneille.

Osaamisen osoittaminen suunnitellaan asettamalla kurssille osaamistavoitteet ja arviointikriteerit (ks. tarkemmin kohta Osaamistavoitteet ja arviointikriteerit). Ne ohjaavat opettajan valintoja siitä, millaisia osaamisen osoittamisen tapoja kurssilla voidaan käyttää. Kurssien osaamistavoitteet ja siten myös osaamisen osoittamisen tavat voivat poiketa toisistaan eri kursseilla ja opistoissa. Osaamisen osoittamisen toteutukseen voi vaikuttaa myös se, kuinka moni samalta kurssilta on antanut suostumuksen suorituksensa viralliseen arviointiin (ks. tarkemmin kohta Arvioinnin kuvaus ja arviointimenetelmät).

Osaamisperusteisessa opetuksessa korostuu opettajan ja opiskelijan sekä opiskelijoiden keskinäinen vuorovaikutus. Opettaja ja opiskelija(t) sopivat yhdessä osaamisen osoittamisen tavoista ja aikataulusta esimerkiksi kurssin aluksi tai sen aikana. Tavoitteena on, että kaikki osaaminen saadaan osoitettua.

2.2. Aiemmin hankitun osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen

Mikäli oppilaitos haluaa, se voi tunnistaa ja tunnustaa myös opiskelijan aiemmin hankkimaa osaamista.

Aiemmin hankittua osaamista voidaan tunnistaa ja tunnustaa joko osana kansalaisopiston kurssia tai todentaa opiskelijan osaaminen ilman kurssille osallistumista. Kansalaisopiston ylläpitäjä päättää, onko aiemmin hankitun osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen opistossa mahdollista sekä missä oppiaineissa ja miten se mahdollisesti tapahtuu.

3. Osaamisen arviointi

Vapaan sivistystyön koulutuksessa saavutetun osaamisen Koski-tietovarantoon viemisen edellytyksenä on, että osaaminen on arvioitu. Kansalaisopiston kurssilla, jolta opiskelija haluaa suoritusmerkinnän, opiskelijan osaaminen arvioidaan, ja tätä arviointia varten on luotava kurssille arviointikäytännöt.

Arvioinnin ja palautteen tarkoitus on tehdä saavutettua osaamista näkyväksi opiskelijalle itselleen. Pelkät kokeet ja testit eivät tue jatkuvaa oppimista, siksi tarvitaan monipuolisia arvioinnin tapoja ja menetelmiä. Opiskelijalähtöinen arviointi on avointa, läpinäkyvää ja perusteltua sekä perustuu vuorovaikutukseen. Arvioinnin tulee olla luonteeltaan kannustavaa ja antaa opiskelijalle tietoa hänen kehittymisestään. Arviointi tulee tehdä mahdollisimman pian osaamisen osoittamisen jälkeen.

3.1. Osaamistavoitteet ja arviointikriteerit

Osaamisperusteisilla Koski-kelpoisilla kursseilla tulee olla asetettuna **osaamistavoitteet ja arviointikriteerit**, joiden pohjalta kurssin arviointikäytännöt suunnitellaan. Osaamisperusteinen arviointi on puhtaasti kriteeriperusteista eli opiskelijan osaamista verrataan osaamistavoitteisiin ja arviointikriteereihin. Osaamistavoitteet kuvaavat niitä osaamiskokonaisuuksia, joista kurssin sisältö muodostuu. Kuhunkin osaamistavoitteeseen liittyy arviointikriteereitä, jotka puolestaan kuvaavat niitä osaamisia, jotka täytyy osaamistavoitteen saavuttamiseksi hallita. Arviointikriteerit määrittävät usein osaamisen itsenäisyyden tasoa. Opiskelija saa suoritusmerkinnän oman suorituksensa perusteella, eikä se ole siis riippuvainen muiden opiskelijoiden suorituksista. Arvioinnin perusteena ei ole myöskään opetukseen osallistuminen tai koulutukseen käytetty aika.

Arvioinnissa tulee noudattaa arviointikriteereitä ja kaikkien osapuolten tulee tietää arvioinnin perusteet. Arvioija ei voi muuttaa tai mukauttaa kriteerejä kurssin aikana. Tällä varmistetaan arvioinnin oikeellisuus ja opiskelijan oikeudet. Arvioija vertaa opiskelijan osaamista ainoastaan osaamistavoitteisiin ja niiden arviointikriteereihin. Tällä tavoin opiskelijaa ohjataan myös selkeästi kehittämään juuri tavoiteltavaa osaamista.

Osaamista on voitava arvioida ja todentaa luotettavasti erilaisin **arviointimenetelmin** eli osaamistavoitteiden tulee olla selkeitä sekä arvioitavissa, mitattavissa tai todennettavissa olevia asioita tai kykyjä. Mikäli opisto järjestää esimerkiksi numeerisesti arvioitavaa opetusta esimerkiksi yhteistyössä toisen oppilaitoksen kanssa, oppilaitokset sopivat arviointikriteereistä ja osaamistavoitteista yhdessä.

3.2. Arvioinnin kuvaus ja arviointimenetelmät

Arvioinnin kuvauksessa esitetään, **millä keinoin** opiskelijoiden saavuttama osaaminen arvioidaan ja **minkälaisia menetelmiä** arvioinnissa käytetään eli **millä keinoin opiskelija osoittaa osaamisensa**. Arviointimenetelmiä voivat olla esimerkiksi oppimistehtävä, portfolio, työn reaaliaikainen seuraaminen tai suullinen arviointi. Usein arvioinnissa käytetään useita menetelmiä. Arviointiin voi sisältyä myös opiskelijan itsearviointia tai vertaisarviointia. Lopullisesta arvioinnista vastaa kuitenkin aina oppimisen arvioija.

Osaamisen arviointi kannattaa yhden arviointitilanteen tai koko materiaalin läpikäynnin sijaan koostaa pienistä osioista. Osaamista on mahdollista osoittaa kurssin aikana siten, että kurssin viimeisen opetuskerran päätyttyä opettajalla on koossa ja osoitettuna kaikki se materiaali, jolla opiskelijan osaaminen on sovittu osoitettavan ja jonka pohjalta opettaja voi tehdä arviointipäätöksen.

Wahren-opiston kursseilla arviointi suoritetaan kurssille soveltuvalla tavalla. Opettaja kertoo arviointitavat kurssin alussa.

3.3. Kurssin arviointiasteikko

Vapaasta sivistystyöstä annetun lain mukaan arvioinnin vähimmäisvaatimuksena on, että koulutuksessa saavutettu osaaminen on hyväksytty eli opiskelijan osaaminen vastaa vähintään koulutuksen osaamisperusteisessa kuvauksessa olevaa tasoa. Arviointiasteikko on siis tällöin hyväksytty / hylätty. Myös muunlaisen arviointiasteikon käyttäminen on mahdollista. Koski-tietovarantoon tallennetaan vain opiskelijan hyväksytty suoritus. Jos kurssilla on käytössä muunlainen arviointiasteikko, asteikkoa varten on luotava omat arviointikriteerit.

Mikäli opiskelijan osaaminen ei yllä tavoitellulle tasolle, ei hänelle voida antaa suoritusmerkintää. Päätös tulee perustella hänelle siten, että hän ymmärtää, mitä hänen osaamisestaan jäi puuttumaan, ja hänelle voi myös antaa mahdollisuuden täydentää suoritustaan. Opiskelijalla on oikeus pyytää selvitystä, jos hän ei ole saanut riittäviä perusteluja suorituksen hylkäämiseen.

Wahren-opisto käyttää arviointiasteikkona hyväksytty/ hylätty.

3.4. Osaamisen arvioijat

Vastuu arviointiprosessista kokonaisuutena on opiston ylläpitäjällä. Arvioijan pätevyydelle ei voi asettaa yleispäteviä kriteereitä, eikä siitä ole vapaan sivistystyön lainsäädännössä mainintaa. Hyvää osaamisen arviointitoimintaa voi kuitenkin edistää, kun arvioijien valinnassa noudattaa esimerkiksi seuraavia kriteereitä:

- arvioijilla on riittävä ammattitaito kyseisen koulutuksen tai kurssin alalta
- arvioijat tuntevat kyseessä olevan koulutuksen osaamistavoitteet ja arviointikriteerit.

Kansalaisopistossa opiskelijan osaamisen arvioijana toimii yleensä kurssin opettaja. Arviointia suorittavalla opettajalla ei tarvitse olla pedagogista pätevyyttä, mutta opiston ylläpitäjän tulee huolehtia siitä, että hänet on nimetty ja perehdytetty tehtävään. Perehdyttäminen on ensiarvoisen tärkeää sellaisissa tilanteissa, joissa kurssin opettaja on vaihtunut kesken kurssin tai opettaja ei ole ollut suunnittelemassa kurssia.

Arvioivalla opettajalla tulee olla riittävä osaaminen ja ammattitaito aineeseen, jonka osaamista arvioidaan. Hänen tulee olla työsuhteessa oppilaitokseen, ja opiston tulee tehtävään nimeämisen lisäksi perehdyttää hänet opiston toimintatapoihin sekä varmistaa että opettaja ymmärtää osaamisperusteisuuden, osaamisen tunnistamisen ja osaamisen arvioinnin. Arvioijan mahdollinen esteellisyys määritellään hallintolain 27–29 § mukaan.

Wahren-opistossa arvioijana toimii kurssin opettaja.

3.5. Opiskelijan ohjaus ja palaute osaamisen kehittymisestä

Osaamisperusteisessa opetuksessa lähtökohtana ovat opiskelija sekä hänen tarpeensa. Osaamisperusteisilla kursseilla opiston tulee varmistaa, että opiskelija tiedostaa oikeutensa sekä vastuunsa omasta oppimisestaan ja saa sekä ohjausta että kirjallista tai suullista palautetta osaamisensa kehittymisestä kurssin opettajalta.

Osaamisperusteisuuden luonteeseen kuuluu, että opiskelija itse on myös aktiivinen toimija. Hänen tulee ymmärtää, miten ohjausta on mahdollista saada, mistä palautetta annetaan ja millä perusteilla arviointia tehdään. Oppilaitoksen ylläpitäjä päättää ohjauksen tavoista ja määrästä. Kurssin

opettajan lisäksi myös opiston muu henkilökunta saattaa antaa opiskelijalle neuvontaa ja tukea esimerkiksi kurssin valinnassa jo ennen kurssi-ilmoittautumista.

Ohjauksen tehtävä on tukea opiskelijaa onnistumaan opinnoissaan. Ohjauksella pyritään parantamaan opiskelijan ymmärrystä ja luottamusta omaan osaamiseensa, tukemaan kehitystä ja hyvinvointia sekä kannustamaan aktiiviseen kansalaisuuteen ja yhteisöllisyyteen.

Antamassaan palautteessa arvioija perustelee antamansa arvioinnin. Opiskelijalle tulisi syntyä ymmärrys tehdyn arvioinnin oikeellisuudesta eli siitä, että se on tehty arviointikriteerien mukaisesti. Hyvin muotoiltu ja annettu palaute huomioi opiskelijan vahvuudet ja auttaa häntä kehittymään ja kehittämään osaamistaan. Palautteessa käsitellään opiskelijan osaamisen tasoa, ei hänen persoonaansa.

3.6. Opiskelijan suostumus tietojen siirtoon kansalliseen opintosuoritus- ja tutkintorekisteriin (Koski-tietovaranto)

Jotta opiskelijan kurssisuoritus voidaan tallentaa Koski-tietovarantoon, hänen tulee antaa suostumuksensa tietojen tallentamiseen oppilaitoksen ylläpitäjälle. Suostumus on kerättävä opetus- ja kulttuuriministeriön ohjeistuksen mukaisesti ja jokaisesta kurssista erikseen. Osaamisperusteiset Koski-kelpoiset kurssit ovat avoimia kaikille eli kurssille osallistuminen ei edellytä opiskelijalta suostumusta osaamisensa arviointiin.

Koski-tietovarantoon voidaan viedä suoritustiedot kursseista jotka ovat alkaneet aikaisintaan 1.8.2021. Keskeytyneitä tai hylättyjä suorituksia ei tallenneta Koski-tietovarantoon.

Suostumuksesta tulee käydä ilmi että se on annettu vapaaehtoisesti ja nimenomaisesti. Suostumuksen keruun taustaksi oppilaitoksen tehtävä on antaa opiskelijalle tarvittava informaatio osaamisperusteisuudesta, suostumuksesta ja arvioinnista. Opetus- ja kulttuuriministeriö on ohjeistanut erikseen myös opiskelijan informoinnista.

3.7. Arvioinnin dokumentointi ja arviointiaineisto

Osaamisen osoittamisesta ja arvioinnista syntyy eri muodoissa olevaa aineistoa. Arvioinnista syntyviä asiakirjoja voivat olla esimerkiksi arvioijan tekemät kirjalliset arvioinnit tai opiskelijan kirjallinen itsearviointi, jotka voivat myös olla digitaalisessa muodossa. Arvioinnin dokumentoinnilla varmistetaan, että tehtyyn arviointiin voidaan tarvittaessa palata jälkikäteen esimerkiksi opiskelijan pyynnöstä.

3.8. Arvioinnin uusiminen, tarkistaminen ja oikaisu

Opiskelijan on tärkeä saada tietoonsa, onko hänellä mahdollisuus uusien osaamisen osoittamista ja miten hänen tulee toimia, jos hän on tyytymätön saamaansa arviointiin. Mikäli tehdystä osaamisen arvioinnista seuraa opiskelijalle epäselvyyttä tai tunnetta epätasa-arvoisesta kohtelusta, oppilaitoksen vastuullisten toimijoiden tulee olla valmiita tarkistamaan tehtyjä arviointeja. Opiskelija voi pyytää rehtorilta arvioinnin uusimista kahden kuukauden kuluessa tiedon saamisesta. Opiskelija saa vaatia oikaisua pyynnöstä tehtyyn uuteen arviointiin tai ratkaisuun, jolla pyyntö on hylätty, edelleen aluehallintovirastolta 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa.

3.9. Todistus suoritetusta kurssista

Koski-tietovarantoon kirjatut suoritusmerkinnät ovat opiskelijan nähtävillä ja jaettavissa maksutta Oma opintopolku -palvelussa. Opiskelija voi kuitenkin pyytää myös paperisen todistusasiakirjan Koski-tietovarantoon tallennetuista opintosuorituksistaan. Kansalaisopiston kurseista ei lähtökohtaisesti anneta paperista todistusta. Mikäli opiskelija haluaa suoritetusta kurssista paperisen todistuksen, sellainen voidaan toimittaa opiston yleisen todistuskäytännön mukaan – tarvittaessa maksullisena.

Wahren-opiston todistusmaksu lukuvuonna 2023-2024 on 15 €.

4. Kielet

Lukuvuonna 2023-2024 Wahren-opistossa voi saada opintopisteitä espanjasta, englannista, ruotsista ja koreasta. Kaikkiin Wahren-opiston kursseihin pääset tutustumaan ja ilmoittautumaan [opistopalvelusta](#).

4.1. Opetuksen tavoitteet

Kansalaisopistojen kielikurssit ovat avoimia kaikille taustasta riippumatta. Kansalaisopistoissa voi opiskella kieliä alkeista alkaen tai syventää ja ylläpitää jo hankittua vieraan kielen taitoa.

Kieltenopetuksen tavoitteena on käytännön kielitaito. Taustalla on ajatus kielenkäyttäjistä sosiaalisena toimijana, jonka tavoitteena on toimia erilaisissa tilanteissa jonkin tavoitteen saavuttamiseksi.

Tavoitteena on myös opiskelijan opiskelutaitojen kehittäminen, omien vahvuuksien löytäminen sekä ohjaaminen omaehtoiseen opiskeluun.

4.2. Opetusohjelman rakenne

Kansalaisopistojen kielikurssit vaihtelevat laajuudeltaan muutaman kerran lyhytkursseista koko lukuvuoden kestäviin kursseihin. Myös niiden painotukset vaihtelevat. Tyypillisesti kursseilla painotetaan suullista tuottamista ja puhutun kielen ymmärtämistä sekä kohdekielen maiden kulttuureihin perehdyttämistä.

Opiskelijoita kannustetaan tavoitteelliseen kielenopiskeluun tarjoamalla tasolta toiselle eteneviä kursseja.

Osaamisperusteiset kurssimme ovat koko lukuvuoden pituisia. Korea on kuitenkin jaettu eri kursseina syys- ja kevätlukukausille. Jokaisella kurssilla pääpaino on siinä, että pystyy tuottamaan kieltä suullisesti ja ymmärtää puhuttua kieltä.

4.3. Taitotasot ja osaamisen arviointi

Kansalaisopiston kielikurssit sijoittuvat kielitaidon eurooppalaisen viitekehyksen taitotasoille (CEFR = Common European Framework, A1-C2). Taitotasot ohjaavat opiskelijaa oikean kurssin valinnassa. Eurooppalainen kielitaidon viitekehys on ohjeistus, jonka tarkoituksena on yhdenmukaistaa ja helpottaa saavutetun kielitaidon kuvailemista ja määrittelemistä.

A1 - Perustaso: Alkeet, suppea viestintä kaikkein tutuimmissa tilanteissa

A2 - Perustaso: Selviytyminen esim. tyypillisissä matkailutilanteissa

B1 - Itsenäinen kielenkäyttäjä: Selviytyminen esim. arkielämän tilanteissa

B2 - Itsenäinen kielenkäyttäjä: Selviytyminen esim. työelämässä

C1 - Taitava kielenkäyttäjä: Selviytyminen monissa vaativissa kielenkäyttötilanteissa

C2 - Taitava kielenkäyttäjä: Virheetön, täsmällinen ja sopiva kielenkäyttö vaativissa tilanteissa

Osaamisen arviointi tehdään vertaamalla opiskelijan osaamista kurssin osaamistavoitteisiin ja niistä johdettuihin arviointikriteereihin.

Osaamisen arviointi on opiskelijalle vapaaehtoista. Osaaminen arvioidaan, mikäli opiskelija antaa suostumuksensa arvioinnille kurssin aluksi. Opiskelijan osaamisen arvioinnista vastaa kurssin opettaja. Koska arviointi tapahtuu osana kurssin opetusta, osaamisen osoittamisen tulisi

olla mahdollisimman helppoa ja yksinkertaista sekä opiskelijalle että opettajalle. Arvioinnissa voi käyttää kurssin ja oppimateriaalin tehtäviä sekä erilaisia omaehtoisia tuotoksia siten, että yksittäisten opiskelijoiden osaamisen arviointi ei vaikuta merkittävästi muun ryhmän toimintaan.

Espanjan kurssi on taitotasolla A1-A2, ruotsin ja korean kurssit taitotasolla A1 ja englannin kurssi taitotasolla B1-B2.

4.4. Kurssit, joista voi saada suoritusmerkinnän

Wahren-opistossa suoritusmerkinnän voi saada seuraavista kursseista: Perfecto 1 (2,5 op, espanja), Työelämän englantia etänä (2,5 op), Ruotsia ihan alusta (2,5 op) sekä Korean alkeet etänä (1 op) ja Lisää koreaa etänä (1 op).

4.4.1. Espanja

Espanjan kielestä voi Wahren-opistossa saada 2,5 opintopistettä. Kurssi on jatkoa alkeiskurssille.

Perfecto 1, 2,5 op

Jatkamme espanjan alkeisopintoja tällä käytännönläheisellä kurssilla. Panostamme suullisen kielitaidon kehittämiseen ja teemme paljon kuunteluharjoituksia, joten kurssin jälkeen pärjät matkallasi yksinkertaisissa puhetilanteissa. Kieliopin puolelta opit muodostamaan gerundin ja vertailemaan adjektiiveja. Opit lisää säännöllisiä ja epäsäännöllisiä verbejä preesensissä. Olla-verbien käyttö eri tilanteissa tulee tutuksi. Kurssikirjana on Perfecto 1 kpl 6 - 8 ja Perfecto 2 kpl 1-2. Kurssilla on mahdollisuus suorittaa 2,5 opintopistettä, jotka viedään Oma Opintopolku -palveluun. Opintopisteiden saaminen edellyttää aktiivista osallistumista opetukseen ja itsenäistä työskentelyä kurssin alussa sovitulla tavalla. Oppitunteja on yhteensä 44 koko lukuvuonna. Tämän lisäksi odotetaan, että käytät kotitehtäviin, kirjallisiin tehtäviin ja sanaston opetteluun 22 tuntia lukuvuoden aikana. Arviointi suoritetaan maininnalla hyväksytyt/ hylätty vain opintopisteet haluaville. Kurssi soveltuu kaikille espanjan kielestä kiinnostuneille, vaikka et haluaisikaan arviointia ja opintopisteitä.

Opetuksen tavoitteet

Tavoitteiden kuvaus

Tavoitteena on pystyä toimimaan espanjaksi yksinkertaisissa puhe- ja asioimistilanteissa. Toinen tavoite on pystyä ilmaisemaan itseään helpoissa kirjallisissa tehtävissä.

Perfecto 1-kurssin tavoitteet

- Opiskelija osaa ilmaista itseään yksinkertaisissa puhe- ja asioimistilanteissa espanjaksi ja ymmärtää yksinkertaista keskustelua.
- Opiskelija osaa tehdä kysymyksiä puhelukumppanille ja vastata itse kysymyksiin.
- Opiskelija osaa tuottaa yksinkertaista kirjallista tekstiä kohdekielellä.
- Opiskelija osaa ne peruskieliopin asiat, jotka käsitellään oppitunneilla.

Keskeiset sisällöt

Kurssilla keskitytään käytännön kielitilanteisiin ja harjoitellaan monipuolisesti kaikkia kielen osa-alueita. Sanasto karttuu erilaisten kirjallisten ja suullisten tehtävien avulla. Kurssin keskeiset sisällöt ovat:

- säällmaukset

- erilaiset asioimistilanteet, esim. vaatekauppa
- lisää verbien preesenstaivutuksesta ja gustar-verbistä, olla-verbien yhteenveto
- adjektiivien vertailu
- gerundi
- vaatteet, värit
- lukusanat

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Kurssin opettaja arvioi opiskelijan osaamista jatkuvasti kurssin aikana. Suoritus arvioidaan asteikolla hyväksytty/ hylätty. Arviointimenetelmät:

- aktiivinen osallistuminen tunneille
- kirjallinen tehtävä kustakin kappaleesta
- verbitehtävä
- parikeskustelut
- kurssiin kuuluvien kotitehtävien suorittaminen

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- Opiskelija hallitsee sääilmaisut ja pystyy kysymään ja kertomaan säästä.
- Opiskelija käyttää arkista perussanastoa ja hallitsee yleisimmät kysymyssanat.
- Opiskelija käyttää yleisimpiä verbejä preesensissä mukaan lukien olla-verbis.
- Opiskelija pystyy kertomaan mistä pitää ja mistä ei pidä.
- Opiskelija osaa muodostaa gerundin.
- Opiskelija osaa vertailla adjektiiveja.
- Opiskelija hallitsee perusvaatesanaston ja värit.
- Opiskelija käyttää yksinkertaisia pyyntöjä ja kohteliaisuusfraaseja eri asioimistilanteissa ja pystyy pyytämään apua vaatekaupassa.
- Opiskelija tuottaa suullisesti lukusanoja.
- Opiskelija ymmärtää ja kertoo hintoja.

4.4.2. Englanti

Wahren-opistossa voi englannin kielessä suorittaa 2,5 opintopistettä kurssilta Työelämän englantia etänä. Taitotaso B1-B2.

Työelämän englantia etänä, 2,5 op

Tällä Teams-kurssilla tutustut työelämän kieleen ja sanastoon. Teemoina ovat mm. yrityksen toiminta ja yrityskulttuuri, online-viestintä, työnhaku, työelämän paineet ja kestävä kehitys. Harjaannut työelämän viestintään ja rohkaistut käyttämään kieltä. Oppikirjana Work Matters. Kurssilla on mahdollisuus suorittaa 2,5 opintopistettä, jotka vievät Oma Opintopolku -palveluun. Opintopisteiden saaminen edellyttää aktiivista osallistumista opetukseen ja itsenäistä työskentelyä kurssin alussa sovitulla tavalla. Itsenäisen työskentelyn osuus on 22 tuntia. Arviointi suoritetaan maininnalla hyväksytty/ hylätty vain opintopisteet haluaville. Kurssi soveltuu kaikille työelämän englannista kiinnostuneille.

Opetuksen tavoitteet

Tavoitteiden kuvaus

Kurssin tavoitteena on pystyä tulemaan toimeen englanniksi suullisissa ja kirjallisissa työelämän tilanteissa.

Työelämän englantia-kurssin tavoitteet

- Opiskelija osaa kertoa itsestään ja työelämästä englanniksi.
- Opiskelija selviytyy englanniksi suullisissa työelämän tilanteissa.
- Opiskelija osaa tuottaa työelämään liittyviä kirjallisia tekstejä kohdekielellä.
- Opiskelija osaa käyttää ja selittää kappaleiden sanastoa (key words).
- Opiskelija osaa eri aikamuotojen käytön myönteisissä ja kielteisissä lauseissa sekä kysymyslauseissa ja osaa käyttää modaaliverbejä ja artikkeleita.

Keskeiset sisällöt

- Itsestä ja työelämästä kertominen.
- Puhelinkeskustelut, sähköpostin kirjoittaminen, ansioluettelon tekeminen ja työhaastattelussa toimiminen.
- Työelämän sanavarasto (key words).
- Eri aikamuodot myönteisissä ja kielteisissä lauseissa sekä kysymyslauseissa: presens, kestopresens, imperfekti, perfekti, kestopperfekti ja futuuri.
- Modaaliverbien ja artikkelien käyttö.

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Kurssin opettaja arvioi opiskelijan osaamista jatkuvasti kurssin aikana. Suoritus arvioidaan asteikolla hyväksytyt/ hylätty. Arviointimenetelmät:

- Aktiivinen osallistuminen keskusteluun tunneilla.
- Kielioppitesti, joka suoritetaan digiversiona. Testillä on rajoitettu aika. Testi tehdään joka kappaleesta.
- Kirjallinen tehtävä joka kappaleesta.
- Aukkotehtävä joka kappaleesta.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- Opiskelija pystyy kertomaan itsestään ja työelämästä ymmärrettävästi.
- Opiskelija käyttää kurssilla käsiteltyihin aiheisiin liittyviä sanoja ja ilmaisuja sekä suullisesti että kirjallisesti.
- Opiskelija käyttää peruspuhelinfraaseja ja keskeisiä sähköpostifraaseja.
- Opiskelija pystyy keskustelemaan puhelimesta englanniksi ja kirjoittaa ymmärrettävän sähköpostin englanniksi (virallinen ja epävirallinen englanti).
- Opiskelija pystyy osallistumaan haastatteluun englanniksi ja kirjoittamaan ansioluettelon englanniksi.
- Opiskelija osallistuu aktiivisesti kuuntelu- ja keskustelutehtäviin.
- Opiskelija hallitsee eri aikamuotojen käytön suullisesti ja kirjallisesti.
- Opiskelija muodostaa eri aikamuotoja myönteisissä ja kielteisissä lauseissa sekä kysymyslauseissa: presens, kestopresens, imperfekti, perfekti, kestopperfekti ja futuuri.
- Opiskelija hallitsee modaaliverbit ja artikkelit.

4.4.3. Ruotsi

Ruotsin kielestä voi Wahren-opistossa suorittaa 2,5 opintopistettä. Kurssi on alkeiskurssi.

Ruotsia ihan alusta, 2,5 op

Tällä kurssilla opiskelemme ruotsia rennolla otteella ihan alkeista. Opit asioimaan kaupassa, hotellissa ja ravintolassa sekä kertomaan itsestäsi, harrastuksistasi ja päivän tapahtumista. Kieliopissa perusasiat kuten substantiivien ja adjektiivien taivutus ja verbien presensmuodot tulevat tutuiksi. Opit myös päälauseen sanajärjestyksen. Oppikirjana Häng med 1. Kurssilla on mahdollisuus suorittaa 2,5 opintopistettä, jotka vieään Oma Opintopolku - palveluun. Opintopisteiden saaminen edellyttää aktiivista osallistumista opetukseen ja itsenäistä työskentelyä kurssin alussa sovitulla tavalla. Itsenäisen työskentelyn osuus on 22 tuntia. Arviointi suoritetaan maininnalla hyväksytyt/ hylätty vain opintopisteet haluaville. Kurssi soveltuu kaikille ruotsin kielestä kiinnostuneille.

Opetuksen tavoitteet

Tavoitteiden kuvaus

Kurssin tavoitteena on saavuttaa alkeiskielitaito tasolla A1. Opiskelija pystyy ilmaisemaan itseään yksinkertaisissa puhetilanteissa ja ymmärtää mitä toinen puhuu, kun käytetään yksinkertaista kieltä.

Ruotsia ihan alusta-kurssin tavoitteet

- Opiskelija osaa ilmaista itseään ruotsiksi helppoissa puhe- ja asioimistilanteissa .
- Opiskelija osaa tehdä kysymyksiä ja vastata niihin.
- Opiskelija tuottaa yksinkertaista kirjallista tekstiä kohdekielellä.
- Opiskelija osaa kurssilla käsitellyt peruskieliopin asiat.

Keskeiset sisällöt

- itsestä ja päivän tapahtumista kertominen
- tien kysyminen ja neuvominen
- erilaiset asioimistilanteet
- lukusanat, iän kertominen, kellonajat
- substantiivien ja adjektiivien taivutus
- tavallisimpien verbien presensmuodot
- päälauseen suora ja käänteinen sanajärjestys

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Kurssin opettaja arvioi opiskelijan osaamista jatkuvasti kurssin aikana. Suoritus arvioidaan asteikolla hyväksytyt/ hylätty. Arviointimenetelmät:

- aktiivinen osallistuminen tunneille
- kurssiin kuuluvien kotitehtävien suorittaminen
- parikeskustelut
- kirjallinen tehtävä joka kappaleesta

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- Opiskelija hallitsee kappaleiden perussanaston.
- Opiskelija hallitsee tavallisimmat kysymyssanat ja osaa tehdä kysymyksiä ja vastata niihin.
- Opiskelija pystyy kertomaan itsestään ja päivän tapahtumista ruotsiksi.
- Opiskelija pystyy kysymään ja neuvomaan tietä.
- Opiskelija pystyy pyytämään apua ja osaa vastata kysymyksiin asioimistilanteissa.
- Opiskelija pystyy varaamaan hotellihuoneen ruotsiksi.
- Opiskelija osaa tilata ruokaa ja juomaa ravintolassa ja hallitsee perussanaston.
- Opiskelija tuottaa suullisesti lukusanoja, ymmärtää hintoja, osaa kertoa iän ja kysyä sitä ja hallitsee kellonajat.
- Opiskelija hallitsee substantiivien ja adjektiivien taivutuksen ja osaa yleisimpien verbien preesensmuodot.
- Opiskelija hallitsee päälauseen suoran ja käänteisen sanajärjestyksen ja tietää milloin kumpaakin käytetään.

4.4.4. Korea

Korean kielestä voi Wahren-opistossa suorittaa yhden opintopisteen syyslukukaudella 2023 ja yhden opintopisteen kevätlukukaudella 2024. Kurssit pidetään etäopetuksena Zoom-sovelluksen kautta ja molemmat kurssit ovat alkeistasoa A1.

Korean alkeet etänä, 1 op

Tule opiskelemaan korean kielen alkeita Zoom-etäopetuksena! Kurssilla käydään läpi eritoten korean aakkoset sekä muun muassa itsensä esittely, peruslauseita ja korealaiset numerojärjestelmät. Lisäksi opitaan kysymään tietä ja sopimaan tapaamisia, unohtamatta kuitenkaan hyödyllistä kielioppia, sanastoa ja kulttuurivinkkejä. Kurssin lopussa osaat lukea korean kieltä, perusesittelyn ja saat vahvat perusteet korean kielen opiskelujen jatkamiseen. Kurssin lopussa osaat lukea korean kieltä, perusesittelyn ja saat vahvat perusteet korean kielen opiskelujen jatkamiseen. Opettajan oma materiaali. Kurssilla on mahdollisuus suorittaa 1 opintopiste, joka viedään Oma Opintopolku -palveluun. Opintopisteen saaminen edellyttää aktiivista osallistumista opetukseen ja itsenäistä työskentelyä kurssin alussa sovitulla tavalla. Itsenäisen työskentelyn osuus on 10 tuntia. Arviointi suoritetaan maininnalla hyväksytyt/ hylätty vain opintopisteen haluaville. Kurssi soveltuu kaikille korean kielestä kiinnostuneille.

Opetuksen tavoitteet

Korean alkeet etänä-kurssin tavoitteet

- Opiskelija osaa esittäytyä ja kertoa hiukan itsestään suullisesti ja kirjallisesti.
- Opiskelija osaa tehdä kysymyksiä puhekumppanille ja vastata itse yksinkertaisesti kysymyksiin.
- Opiskelija osaa kysyä tietä.
- Opiskelija osaa sopia tapaamisia.
- Opiskelija osaa käyttää lukusanoja eri tilanteissa.

Keskeiset sisällöt

- aakkoset
- esittäytyminen ja itsestä kertominen
- kysymyssanat
- kysymysten esittäminen ja niihin vastaaminen
- tien kysyminen

- tapaamisista sopiminen
- lukusanat ja kellonajat
- iän kertominen ja kysyminen
- verbejä preesensissä

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Kurssin opettaja arvioi opiskelijan osaamista jatkuvasti kurssin aikana. Suoritus arvioidaan asteikolla hyväksytty/ hylätty. Arviointimenetelmät:

- Normaalit suulliset ja kirjalliset harjoitukset oppituntien aikana.
- Aktiivinen läsnäolo tunneilla.
- Kotitehtävien tekeminen.
- Lyhyt kirjoitelma kurssin lopussa.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- Opiskelija hallitsee tervehdykset ja hyvästelyt.
- Opiskelija ymmärtää vähintäänkin auttavasti korean kielen aakkosia.
- Opiskelija käyttää yleisimpiä kohteliaan puhetason verbejä preesensissä, mukaan lukien olla-verbit.
- Opiskelija hallitsee yleisimmät kysymyssanat ja osaa vastata perustavanlaatuisiin tutustumiskysymyksiin.
- Opiskelija hallitsee kellonajat ja osaa sopia tapaamisen.
- Opiskelija käyttää yksinkertaisia pyyntöjä ja kohteliaisuusfraaseja.
- Opiskelija tuottaa suullisesti lukusanoja eri tilanteisiin sopivasti.
- Opiskelija kertoo oman ja toisten iät.
- Opiskelija kysyy ja vastaa esineistä (mikä tämä/tuo/se on).

Lisää koreaa etänä, 1 op

Korean kielen alkeiskurssi saa jatkoa Zoom-etäopetuksena! Kurssilla kerrataan aluksi tehokkaasti korean aakkoset sekä edellisen kurssin asiat tiivistetysti. Tällä jatkokurssilla opitaan kysymään tietä entistä tarkemmin, perehdytään prepositioihin ja ostoksilla käyntiin, unohtamatta kuitenkaan hyödyllistä kielioppia, sanastoa ja kulttuurivinkkejä. Mukaan voit tulla vaikkeet olisikaan käynyt syksyn alkeiskurssia, mikäli osaat jo korean kielen aakkoset vähintäänkin auttavasti sekä perusteita korean kielestä, kuten itsesi esittelyn ja tervehdyksiä. Kurssin lopussa osaat lukea korean kieltä entistä sujuvammin ja omaat vahvat perusteet korean kielen opiskelujesi jatkamiseen. Opettajan oma materiaali. Kurssilla on mahdollisuus suorittaa 1 opintopiste, joka viedään Oma Opintopolku -palveluun. Opintopisteen saaminen edellyttää aktiivista osallistumista opetukseen ja itsenäistä työskentelyä kurssin alussa sovitulla tavalla. Itsenäisen työskentelyn osuus on 10 tuntia. Arviointi suoritetaan maininnalla hyväksytty/ hylätty vain opintopisteen haluaville. Kurssi soveltuu kaikille korean kielestä kiinnostuneille.

Opetuksen tavoitteet

Lisää koreaa etänä-kurssin tavoitteet

- Opiskelija osaa lukea korean kielen aakkosia aiempaa sujuvammin.
- Opiskelija osaa tehdä kysymyksiä puhekumppanille ja vastata itse yksinkertaisiin kysymyksiin.
- Opiskelija osaa kysyä tietä monipuolisemmin.

- Opiskelija tunnistaa yleisimpiä verbejä preesensmuodossa.
- Opiskelija hahmottaa prepositioita.
- Opiskelija osaa käydä ostoksilla.

Keskeiset sisällöt

- aakkosten lukeminen sujuvammin
- kysymyssanat, kysymysten tekeminen ja niihin vastaaminen
- pyynnöt ja kohteliaisuusfraasit
- tien kysyminen
- kaupassa asiointi
- verbien tunnistaminen preesensmuodossa

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Kurssin opettaja arvioi opiskelijan osaamista jatkuvasti kurssin aikana. Suoritus arvioidaan asteikolla hyväksytyt/ hylätty. Arviointimenetelmät:

- Normaalit suulliset ja kirjalliset harjoitukset oppituntien aikana.
- Aktiivinen läsnäolo tunneilla.
- Kotitehtävien tekeminen.
- Lyhyt kirjoitelma ja/tai luetun ymmärtäminen kurssin lopussa.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- Opiskelija hallitsee korean kielen aakkosten lukemisen vähintäänkin hitaalla tahdilla.
- Opiskelija ymmärtää perustason tekstejä/dialogeja koreaksi ilman romanisointia.
- Opiskelija käyttää joitakin yleisimpiä kohteliaan puhetason verbejä preesensissä.
- Opiskelija hallitsee yleisimmät kysymyssanat ja osaa vastata perustavanlaatuisiin kysymyksiin.
- Opiskelija osaa kysyä tietä.
- Opiskelija pystyy asioimaan kaupassa.
- Opiskelija käyttää yksinkertaisia pyyntöjä ja kohteliaisuusfraaseja.

5. Käsityö

Lukuvuonna 2023-2024 Wahren-opistossa voi suorittaa opintopisteinä: Vaateompelua aloittelijoille (1,5 op), ommellaan tekstiilit uusiksi (1,5 op), värjätään luonnonväreillä (1 op), kudotaan kangaspuissa kapea matto (2 op) ja saumurikoulu (0,5 op). Lisätietoja ja ilmoittautuminen [opistopalvelusta](#).

5.1. Opetuksen tavoitteet

Käsityön ja taitoaineiden opetuksen tavoitteena on opiskelijan taitojen, kykyjen ja luovuuden arvostaminen ja kehittäminen sekä käsillä tekemisen ilon kokeminen. Opetuksessa korostuu uusien tekniikoiden ja taitojen opettelu vuorovaikutuksessa toisiin opiskelijoihin.

5.2. Opetusohjelman rakenne

Kansalaisopistojen käsityökurssit vaihtelevat laajuudeltaan muutaman kerran lyhytkursseista koko lukuvuoden kestäviin kursseihin. Kurssi voi olla laaja, moniaiheinen kokonaisuus tai lyhyt, yhteen tekniikkaan, työtapaan tai välineeseen tutustuttava kurssi. Kansalaisopistojen käsityökurseille on tyypillistä, että samalla kurssilla voi olla monen tasoisia opiskelijoita, jolloin eritasoiset opiskelijat opiskelevat yhdessä oppien myös toisiltaan.

5.3. Taitotasot ja osaamisen arviointi

Kansalaisopiston kurssilla, jolta opiskelija haluaa suoritusmerkinnän, opiskelijan osaaminen arvioidaan, ja tätä arviointia varten kurssille on luotu arviointikäytännöt.

Arvioinnin ja palautteen tarkoitus on tehdä saavutettua osaamista näkyväksi opiskelijalle itselleen. Pelkät kokeet ja testit eivät tue jatkuvaa oppimista, siksi tarvitaan monipuolisia arvioinnin tapoja ja menetelmiä. Opiskelijalähtöinen arviointi on avointa, läpinäkyvää ja perusteltua sekä perustuu vuorovaikutukseen. Arvioinnin tulee olla luonteeltaan kannustavaa ja antaa opiskelijalle tietoa hänen kehitymisestään. Arviointi tulee tehdä mahdollisimman pian osaamisen osoittamisen jälkeen.

5.4. Kurssit, joista voi saada suoritusmerkinnän

Lukuvuonna 2023-2024 Wahren-opistossa voi suorittaa opintopisteinä: Vaateompelua aloittelijoille (1,5 op), ommellaan tekstiilit uusiksi (1,5 op), värjätään luonnonväreillä (1 op), kudotaan kangaspuissa kapea matto (2 op) ja saumurikoulu (0,5 op). Lisätietoja ja ilmoittautuminen [opistopalvelusta](#).

5.4.1. Vaateompelua aloittelijoille, 1,5 op

Kurssilla opitaan vaateompelun perusteita valmiskaavan piirtämisestä ja yksinkertaisesta muokkaamisesta, sovittamisesta, materiaalin valinnasta, aina vaateen ompeluun ja viimeistelyyn saakka.

Opintopisteiden saaminen edellyttää aktiivista osallistumista opetukseen ja itsenäistä työskentelyä kurssin alussa sovitulla tavalla. Itsenäisen työskentelyn osuus on 4,5 tuntia. Arviointi suoritetaan maininnalla hyväksyty/ hylätty. Kurssi soveltuu kaikille vaateompelusta kiinnostuneille.

Opetuksen tavoitteet

Tavoitteiden kuvaus

Tavoitteena eri vaiheiden kautta valmistaa yksinkertainen vaate.

Vaateompelua aloittelijoille tavoitteet

- Opiskelija osaa käyttää ompelukonetta ja saumuria.
- Opiskelija osaa kaavoittaa vaateen valmiskaavoja hyödyntäen sekä leikata vaateen.
- Opiskelija osaa ommella yksinkertaisen, istuvan vaateen.

Keskeiset sisällöt

- Ompelukoneen ja saumurin käyttötarkoitus
- Koneiden langoitus ja neulojen vaihto
- Tikkityypit ja soveltuvuus eri materiaaleille
- Koneiden sujuva käyttö
- Miten kaava piirretään kaavalehdestä
- Yksinkertaisen kaavan muokkaaminen suunnitelmaan sopivaksi
- Materiaalituntemus ja sopivan materiaalin valinta malliin
- Taloudellinen kankaan käyttö leikkuussa
- Kankaan leikkuuseen vaikuttavat asiat, kuten kuosi, nukka, kankaan leveys, materiaalin paksuus
- Kaavan merkitsemistavat kankaalle
- Tukimateriaalit ja niiden käyttötarkoitus
- Ompelujärjestys
- Soveltuvat saumarakenteet vaatteelle
- Soveltuvat ompelulangat vaatteelle
- Vaateen sovittaminen ja sovitusmuutokset
- Silittäminen ja silitysvaiheet
- Viimeistely

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Opiskelija etenee vaiheittain kohti onnistunutta vaatetta. Arvioinnin kohteina ovat keskeiset sisältöalueet. Opetuksessa tehdään käytännön töitä, mutta joitakin osa-alueita opiskellaan oppituntien ulkopuolella itsenäisesti. Itsenäisen työskentelyn osuus on 4,5 tuntia. Arviointi on suullista kurssin aikana. Arviointi suoritetaan maininnalla hyväksyty/ hylätty.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- Opiskelija tietää ompelukoneen ja saumurin käyttötarkoitukset.
- Opiskelija osaa langoittaa koneet ja vaihtaa neulat.
- Opiskelija osaa valita soveltuvan tikkityypin eri materiaaleille.
- Opiskelija osaa ommella koneilla.
- Opiskelija osaa piirtää kaavan kaavalehdestä.
- Opiskelija tietää miten muokata yksinkertaista kaavaa.
- Opiskelija osaa valita sopivan materiaalin malliin ja materiaaliin soveltuvan kaavan.
- Opiskelija osaa leikata kaavan taloudellisesti.
- Opiskelija osaa ottaa materiaalin ja kuosin vaikutuksen leikkuussa huomioon.
- Opiskelija osaa kaavojen merkitsemistavat kankaalle.
- Opiskelija tuntee erilaiset tukimateriaalit ja tietää miksi ja mihin niitä käytetään.

- Opiskelija osaa ratkaista ompelujärjestyksen.
- Opiskelija osaa valita vaatteeseen sopivat ompelulangat ja saumat.
- Opiskelija tietää sovituksen tarpeellisuuden vaateen valmistusprosessissa ja osaa tehdä sovitusmuutokset.
- Opiskelija tietää silitysvaiheet ja osaa hyödyntää silittämistä sopivissa vaiheissa.
- Opiskelija osaa päätellä langat ja mitä ottaa huomioon vaateen viimeistelyssä.

5.4.2. Saumurikoulu, 0,5 op

Harjoitellaan 4-lankaisen saumurin monipuolista käyttöä, esimerkiksi langoitus, tikkityypit, säädöt, differentiaalisyötön käyttö jne. Aloittelijoille, kertaajille tai saumurin hankintaa suunnitteleville. Itsenäisen työskentelyn osuus on 3 tuntia. Arviointi suoritetaan maininnalla hyväksytyt/ hylätty.

Opetuksen tavoitteet

Tavoitteiden kuvaus

Tavoitteena oppia miten ja mihin saumuria käytetään.

Saumurikoulun tavoitteet

- opiskelija tietää mihin saumuria voidaan käyttää ja osaa tehdä tarvittavia säätöjä
- opiskelija tunnistaa saumurin erilaisia tikkityyppejä
- opiskelija osaa vaihtaa neulan ja langat pikalangoituksella
- opiskelija osaa tehdä hyvän sauman erilaisille materiaaleille

Keskeiset sisällöt

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Kurssi edellyttää osallistumista kaikille opetuskerroille ja itsenäistä työskentelyä kurssin alussa sovitulla tavalla. Itsenäisen työskentelyn osuus on 3 tuntia. Opettaja arvioi osaamistavoitteiden toteutumista havainnoimalla, keskustelemalla sekä harjoitustehtävien perusteella. Arviointi suoritetaan hyväksytyt/hylätty - maininnalla.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- opiskelija tekee kurssin harjoitustehtävät ja osallistuu kaikille opetuskerroille
- opiskelija osaa kuvata ompelukoneen ja saumurin käytön erot
- opiskelija osaa hakea ompelutikkiin tasapainoa langankireyksiä säätämällä
- opiskelija osaa käyttää pikalangoitustapaa
- opiskelija osaa irroittaa neulan ja asentaa uuden tilalle
- opiskelija osaa valita sopivan neulan ja langat materiaalille
- opiskelija osaa hyödyntää koneensa käyttöohjeita tarvittaessa

5.4.3. Ommellaan tekstiilit uusiksi, 1,5 op

Ommellaan, kirjotaan, paikataan tai korjataan. Suunnitellaan ja valmistetaan persoonallisia vaatteita ja kodin tekstiilejä. Ideoimme tekstiilien muokausmahdollisuuksia ja materiaalien

uusiokäyttöä. Aikaisempaa kokemusta ei tarvita. Arviointi suoritetaan maininnalla hyväksytyt/hylätty.

Opetuksen tavoitteet

Tavoitteiden kuvaus

Tavoitteena valmistaa tekstiilituote uusiokäyttämällä materiaaleja ja erilaisia vapaa-valintaisia koristelutapoja hyödyntäen.

Ommellaan tekstiilit uusiksi tavoitteet

- suunnitella ja valmistaa tekstiilituote, jossa on uusiokäytetty tekstiilimateriaaleja
- tunnistaa eri tekstiilimateriaaleja
- oppia erilaisia tapoja korjata ja muokata vaatteita

Keskeiset sisällöt

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Opettaja arvioi osaamistavoitteiden toteutumista havainnoimalla ja keskustelemalla. Opiskelija arvioi työskentelyään ja valmiin tuotteen suullisesti. Arviointi suoritetaan maininnalla hyväksytyt/hylätty. Itsenäisen työskentelyn osuus on 8,5 tuntia.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- opiskelija osaa tehdä valintoja ideointi- ja suunnitteluvaiheessa
- opiskelija osaa ohjatusti valita taitotasolleen sopivat työtavat ja ompeluratkaisut
- opiskelija tunnistaa laadukkaat tekstiilimateriaalit ja kuvailla niitä
- opiskelija osaa kertoa miksi laadukkaan ja kestävä materiaalin hyödyntäminen on merkityksellistä
- opiskelija osaa hyödyntää olemassa olevaa tekstiilimateriaalia ompelutyössään

5.4.4. Kudotaan kangaspuissa kapea matto, 2 op

Kurssilla opitaan loimen luominen ja kankaan rakentaminen kangaspuihin sekä suunnitellaan ja kudotaan kapea matto. Jokaisella opiskelijalla on käytössään kangaspuut. Arviointi suoritetaan maininnalla hyväksytyt/hylätty.

Opetuksen tavoitteet

Tavoitteiden kuvaus

Tavoitteena kutoa onnistunut kapea matto.

Kudotaan kangaspuissa kapea matto, tavoitteet

- Opiskelija osaa suunnitella ohjattuna maton, luoda loimen ja rakentaa sen kangaspuihin
- Opiskelija osaa kutoa maton.
- Opiskelija osaa viimeistellä maton.

Keskeiset sisällöt

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Arviointi suoritetaan maininnalla hyväksyty/ hylätty. Edellyttää aktiivista osallistumista opetukseen ja itsenäistä työskentelyä. Itsenäisen työskentelyn osuus on 16 tuntia. Opiskelija arvioi työskentelyään ja valmiin tuotteen suullisesti.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- Suunnittelee maton huomioiden erilaiset materiaalit, värit ja matoissa yleisesti käytettävät perussidokset.
- Opiskelija osaa luoda ohjattuna loimen ja rakentaa sen kudontakuntoon.
- Osaa kutoa maton kangaspuilla.
- Tutustuu maton erilaisiin viimeistelytapoihin ja viimeistelee valmiin maton.
- Opiskelija työskentelee turvallisesti ja ergonomisesti.
- Opiskelija huomioi työskentelyssään ryhmän muut jäsenet.
- Opiskelija osaa arvioida työskentelyään ja tuotteen suullisesti.

5.4.5. Värjätään luonnonväreillä, 1 op

Kurssilla opitaan värjäämään villalankoja luonnosta kerättävillä kasveilla. Itsenäisen työskentelyn osuus on 6 tuntia. Arviointi suoritetaan maininnalla hyväksyty/ hylätty.

Opetuksen tavoitteet

Tavoitteiden kuvaus

Tavoitteena onnistunut värjäystulos kasvivärjäysmenetelmällä erilaisilla luonnosta kerättävillä kasveilla.

Värjätään luonnonväreillä tavoitteet

- opiskelija tunnistaa yleisimmät luonnosta kerättävät värikasvit
- opiskelija osaa hakea tarpeellista tietoa eri lähteistä
- opiskelija osaa esikäsitellä värjättävät kasvit ja värjättävän materiaalin
- opiskelija osaa käyttää yleisimpiä värjäyksessä tarvittavia apuaineita
- opiskelija osaa värjätä villalankoja keittomenetelmällä noudattaen annettuja värjäysohjeita
- opiskelija osaa toimia yhteistyössä muiden kurssilaisten kanssa huomioiden turvallisuuden ja ergonomian
- opiskelija dokumentoi värjäystuloksia

Keskeiset sisällöt

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Opiskelija sisäistää opetuksen tavoitteet ja sitoutuu opintoihin osallistumalla aktiivisesti opetukseen sekä suorittaa kuuden tunnin itsenäisen työskentelyn osuuden. Arviointi toteutetaan

havainnoimalla suullisesti. Opiskelija arvioi omaa värjäysprosessiaan ja lopputulosta. Arviointi suoritetaan maininnalla hyväksytty/hylätty.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- opiskelija tunnistaa ja nimeää yleisimmät luonnosta kerättävät värikasvit ja osaa hakea tarvittaessa lisää tietoa erilaisista lähteistä
- opiskelija osaa esikäsitellä värjättävät kasvit ja langat ohjeiden mukaisesti
- opiskelija osaa käyttää ja nimetä yleisimmät värjäyksen apuaineet
- opiskelija osaa värjätä villalankoja keittovärjäyksellä yhteistyössä muiden kurssilaisten kanssa huomioiden turvallisuuden ja ergonomian
- opiskelija dokumentoi käytetyt kasvit, materiaalin ja värjäystulokset

6. Tanssi ja teatteri

Wahren-opiston osaamisperusteinen kurssi: Improa kaikille (1,5 op).

Kaikkiin Wahren-opiston kursseihin pääset tutustumaan ja ilmoittautumaan [opistopalvelusta](#).

6.1. Opetuksen tavoitteet

Keskeistä on oppilaan luovan ajattelun ja toiminnan tukeminen. Opetuksessa tuetaan oppilaita taiteen omaehtoiseen tekemiseen ja henkilökohtaiseen tulkintaan ja kannustetaan oppilasta rakentavaan toimintaan yksilönä sekä vuorovaikutukseen ryhmän jäsenenä.

6.2. Opetusohjelman rakenne

Wahren-opiston teatteritaiteen kurssit vaihtelevat laajuudeltaan muutaman kerran lyhytkursseista koko lukuvuoden kestäviin kursseihin. Kurssi voi olla laaja, moni-ilmaisullinen kokonaisuus tai lyhyt, yhteen teatterin osa-alueeseen tutustuttava kurssi. Wahren-opistossa määritellään vuosittain sekä kursseittain kontakti- ja etäopetuksen määrät.

6.3. Taitotasot ja osaamisen arviointi

Teatteritaiteen opintojen arviointi on luonteeltaan havaintoihin perustuvaa. Arvioinnin tehtävänä on tukea opinnoissa edistymistä ja opinnoille annettujen tavoitteiden saavuttamista. Arviointipalaute tukee oppilaiden oman taiteellisen ajattelun ja esiintymis- ja vuorovaikutustaitojen kehittymistä, omien tavoitteiden asettamista ja edistymisen seuraamista suhteessa niihin.

Oppimista arvioidaan myönteisesti ja kannustavasti. Monipuolinen ja jatkuva arviointi koostuu erilaisista palautteen antamisen tavoista: oppilaat saavat henkilökohtaista palautetta opettajaltaan, ja oppilaita ohjataan itse- ja vertaisarviointiin. Arviointi tukee oppimaan oppimisen taitojen ja itseohjautuvuuden kehittymistä.

Arviointi kohdistuu ainoastaan työskentelyyn ja tavoitellun osaamisen ja teatteritaitojen karttumiseen, ei oppilaan persoonaan. Arvioinnin ja palautteen antamisessa otetaan huomioon oppilaiden itsetunnon ja myönteisen minäkuvan kehittyminen.

Oppiminen tapahtuu ryhmissä ja siinä korostuvat ryhmätyö- ja vuorovaikutustaidot.

Oppiminen tapahtuu tekemällä, kokeilemalla ja harjoittelemalla näytelmiä tai muita esityksiä tai soveltavan teatterin tapahtumia.

6.4. Kurssit, joista voi saada suoritusmerkinnän

Improa kaikille (1,5 op).

Pääset tutustumaan ja ilmoittautumaan Wahren-opiston kurssille [TÄSTÄ](#)

6.4.1. Improa kaikille, 1,5 op

Improvisaatioteatterikurssilla saa lisäkokemusta omiin ideoihin uskomisesta ja niiden jalostamisesta, toisten ideoiden kuuntelemisesta ja hyväksymisestä, oman itseluottamuksen karttamisesta itsekritiikin vähenemisen myötä. Improvisaatio on hetkessä syntyvää taidetta, läsnäoloa ja heittäytymistä, niin näyttämöllä kuin arjessakin. Arviointi suoritetaan maininnalla hyväksyty/ hylätty.

Opetuksen tavoitteet

Tavoitteiden kuvaus

Kurssin käytyään opiskelija

- osaa hyödyntää improvisaation (Johnstonen metodi), äänen ja kehollisuuden lähtökohtia teatterityössä
- hallitsee näyttelijäntyön perusteet
- osaa reflektoida omaa ja muiden työskentelyä
- uskaltaa heittäytyä ja esiintyä pienelle yleisölle (ainakin omalle ryhmälle)

Improa kaikille kurssin tavoitteet

- Ottaa tyrmäämättä vastaan muiden ajatuksia näyttämöllä
- Päästää irti tarvittaessa omasta ajatuksesta näyttämöllä
- Käyttää ääntään ja kehoaan hahmoa ja tarinoita rakennettaessa
- Ottaa huomioon myös muut näyttämöllä ollessaan
- On auki näyttämöllä
- Oppii sanoittamaan omia havaintoja omasta ja muiden tekemisestä
- Oppii esiintymään yhdessä ryhmän kanssa tai soolona (omalle ryhmälle)

Keskeiset sisällöt

Tutustuminen Johnstonen metodein improvisaatioteatteriin. Harjoitellaan äänen ja kehollisuuden lähtökohtia teatterityössä. Opitaan hallitsemaan näyttelijäntyön perusteet, jotta opiskelija osaa reflektoida kokemaansa ja näkemäänsä näyttämöllä.

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Opiskelija käyttää opittuja Johnstonen metodeja teatterityössä sekä hallitsee näyttelijäntyön perusteet näyttämöllä.

Kurssi sopii niin vasta-alkajille, mutta hyvin myös jo pidempään harrastaneille.

Opintopisteiden saaminen edellyttää aktiivista osallistumista opetukseen ja itsenäistä työskentelyä kurssin alussa sovitulla tavalla. Itsenäisen työskentelyn osuus on neljä tuntia. Arviointi suoritetaan maininnalla hyväksyty / hylätty.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- Osaa ottaa vastaan tyrmäämättä muiden ajatuksia
- Osaa päästää irti näyttämöllä omasta ajatuksesta tarvittaessa
- Osaa käyttää ääntään ja kehoaan hahmoa ja tarinoita rakennettaessa
- Osaa huomioida muiden tekemistä myös lavalla ollessaan
- Osaa olla auki näyttämöllä
- Osaa sanoittaa omia havaintoja omasta ja muiden tekemisestä
- Osaa esiintyä muulle ryhmälle yhdessä ryhmän kanssa tai soolona

7. Kuvataide

Wahren-opiston lukuvuoden 2023-2024 opintopistekurssit kuvataiteessa: luonnonvärit kuvataiteessa (1 op), opetellaan akvarellimaalausta ihan alusta (1 op), keramiikan perusteet (2 op) ja keramiikan jatko (2 op). Ilmoittautuminen ja lisätiedot [opistopalvelusta](#).

7.1. Opetuksen tavoitteet

Kansalaisopistojen kuvataiteen kurssit ovat kaikille avoimia osaamisesta ja koulutustaustasta riippumatta. Kurssilla opiskelijan on mahdollista oppia kuvataidetta laaja-alaisesti alkeista erityistekniikoihin.

Kansalaisopiston kuvataidekursseilla opiskelija oppii ilmaisemaan ajatuksiaan, mielikuviaan ja havaintojaan eri tekniikoilla ja niiden yhdistelmiä niin, että hänelle syntyy innostunut ja henkilökohtainen suhde kuvataiteeseen. Kuvataideopinot ohjaavat opiskelijaa tavoitteelliseen itseilmaisuuun kehittäen myös esteettisiä, ekologisista ja eettisiä arvoja sekä ymmärrystä taiteen merkityksestä yksilölle ja yhteisölle.

Kansalaisopistoissa on tarjolla kursseja kuvataiteen eri osa-alueilta, kuten maalauksesta (esim. öljy-, vesi-, akryyli- ja temperamaaleilla), piirustuksesta (esim. lyjykynällä, hiilellä tai liidulla), kuvanveistosta (esim. valaan, muovailien, valmiista esineistä rakentaen) tai taidegrafiikasta (esim. monotypia, puupiirros, syväpaino). Kurssin teemasta ja kestosta riippuen kuvataiteen kursseilla opiskelija oppii esim. värioppia, sommittelua ja taidehistoriaa oman työskentelyn ja opettajan luentojen kautta. Kurssista riippuen opiskelijan on mahdollista perehtyä myös esimerkiksi valokuvaukseen, mediataiteeseen, muotoiluun tai vaikkapa installaatioihin.

7.2. Opetusohjelman rakenne

Kansalaisopistojen kuvataiteen kurssit vaihtelevat laajuudeltaan muutaman kerran lyhytkursseista koko lukuvuoden kestäviin kursseihin. Kurssi voi olla laaja, moni-ilmaisullinen kokonaisuus tai lyhyt, yhteen tekniikkaan tai välineeseen tutustuttava kurssi.

7.3. Osaamisen arviointi

Osaamisen arviointi on opiskelijalle vapaaehtoista. Osaaminen arvioidaan, mikäli opiskelija antaa suostumuksensa arvioinnille kurssin aluksi. Opiskelijan osaamista arvioi kurssin opettaja kurssin aikana. Koska arviointi tapahtuu osana kurssin opetusta, osaamisen osoittamisen tulisi olla mahdollisimman helppoa ja yksinkertaista sekä opiskelijalle että opettajalle. Yksittäisten opiskelijoiden osaamisen arviointi ei vaikuta merkittävästi muun ryhmän toimintaan.

Arvioinnissa opiskelijan osaamista, työskentelyä ja omia tuotoksia tarkastellaan kurssille määritettyjen osaamistavoitteiden mukaisesti. Kurssin osaamistavoitteet ja niiden arviointikriteerit kertovat opiskelijalle selkeästi mitä opiskelijan tulisi kurssin päätyttyä osata ja millä tasolla. Kurssista ja sen sisällöstä riippuen opiskelijan osaamista arvioitaessa tarkastellaan esimerkiksi

- kuvallista tuottamista
- teknistä osaamista
- osallisuutta
- visuaalista ajattelua
- esteettistä, eettistä ja ekologista osaamista

Arvioinnissa otetaan huomioon opiskelijan kuvataiteellisen osaamisen kehittyminen, erilaiset työskentelyprosessit ja työskentelyn tulokset sekä halu kehittyä oman henkilökohtaisen käsialansa pohjalta.

Kuvataiteen arviointi on kannustavaa, opiskelijan osaamista kehittävää ja vuorovaikutteista. Arvioinnilla pyritään tukemaan opiskelijan omakohtaista suhdetta kuvataiteeseen ja visuaaliseen kulttuuriin. Tukena arvioinnille voi olla esimerkiksi portfolio, visuaalinen oppimispäiväkirja ja/tai keskustelut opettajan tai koko ryhmän kanssa. Kuvataiteessa myös itsearviointi, oman osaamisen tunnistaminen sekä oman työskentelyn sanallistaminen on tärkeää.

7.4. Kurssit, joista voi saada suoritusmerkinnän

Wahren-opiston lukuvuoden 2023-2024 opintopistekurssit kuvataiteessa: Luonnonvärit kuvataiteessa (1 op), opetellaan akvarellimaalausta ihan alusta (1 op), keramiikan perusteet (2 op) ja keramiikan jatko (2 op). Ilmoittautuminen ja lisätiedot [opistopalvelusta](#).

7.4.1. Luonnonvärit kuvataiteessa tutuksi, 1 op

Kurssilla syvennyttään Luonnonvärit kuvataiteessa- oppaan koottuihin ohjeisiin. Opit valmistamaan luonnonvärejä oppaan ohjeiden mukaisesti; tutustut luonnonvärien raaka-aineisiin ja valmistusmenetelmiin sekä saat tietoa oppaan värien ominaisuuksista ja käyttömahdollisuuksista.

Kurssi pitää sisällään tutustumista raaka-aineisiin, värien valmistamista, monipuolista materiaalien käyttöä, kokeiluja, elämyksellistä maalaamista ja väri-ilottelua luonnonväreillä. Työskentelyn ohessa saat tietoa, vinkkejä, inspiraatiota luonnonväriin liittyen. Koe luonnonvärien mahdollisuudet kuvataiteessa ja ihastu luonnonvärien muuttuviin värisävyihin! Arviointi suoritetaan maininnalla hyväksytyt/ hylätty.

Opetuksen tavoitteet

Tavoitteiden kuvaus

Tavoitteena oppia monipuolisesti miten luonnonvärejä käytetään kuvataiteessa.

Luonnonvärit kuvataiteessa tavoitteet

- opiskelija osaa Luonnonvärit kuvataiteessa -oppaan perusteet
- opiskelija osaa työskennellä turvallisuusohjeiden mukaisesti ja toimia vastuullisesti
- opiskelija osaa kehittää ja soveltaa oppimaansa

Keskeiset sisällöt

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Opiskelija sisäistää opetuksen tavoitteet ja sitoutuu opintoihin osallistumalla aktiivisesti opetukseen. Arviointi suoritetaan maininnalla hyväksytyt/hylätty. Opettaja havainnoi työskentelyä opetustuntien aikana ja antaa suullista palautetta. Opiskelija arvioi työskentelyään ja tuotoksiaan suullisesti.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- opiskelija tuntee Luonnonvärit kuvataiteessa -oppaan sisällön
- opiskelija osaa valmistaa luonnonvärejä Luonnonvärit kuvataiteessa -oppaan mukaisesti

- opiskelija osaa käyttää luonnonvärien valmistuksessa tarvittavia työvälineitä ja tarvikkeita oikeaoppisesti
- opiskelija tuntee oppaan luonnonvärien raaka-aineet ja osaa käsitellä niitä oikeaoppisesti
- opiskelija osaa käsitellä valmistettuja luonnonvärejä oikeaoppisesti
- opiskelija tietää oppaan luonnonvärien tyypillisiä ominaisuuksia
- opiskelija osaa huomioida sekä hyödyntää luonnonvärien tyypillisiä ominaisuuksia kuvataiteessa
- opiskelija ymmärtää mahdollisten apu- ja lisäaineiden vaikutukset sekä merkitykset luonnonväreissä
- opiskelija tunnistaa materiaalien laadun merkityksen luonnonvärien käytössä
- opiskelija osaa käyttää raaka-aineita ja luonnonvärejä monipuolisesti kuvallisessa ilmaisussa
- opiskelija kokeilee uusia raaka-aineita ja materiaaleja
- opiskelija osaa työskennellä turvallisuusohjeita noudattaen
- opiskelija huomioi ympäristöystävällisen ja vastuullisen ajattelutavan toiminnassaan
- opiskelija osaa soveltaa oppaan ohjeita turvallisesti
- opiskelija osaa kehittää oppimaansa omien mielenkiinnonkohteidensa mukaisesti

7.4.2. Opetellaan akvarellimaalausta ihan alusta, 1 op

Kurssin aikana käydään lävitse akvarelli- eli vesiväritekniikkaa alusta alkaen.

Opitaan akvarellitekniikan perustekniikoita sekä erilaisia tapoja, joilla teokseen saadaan elävyyttä. Opettaja antaa aiheet tunneille, jotka tukevat tekniikan oppimista. Käymme lävitse akvarellimaalauksen välineistöä, maalaamisen työvaiheita sekä miten tuoda valmis teos parhaimmalla tavalla esille esim. näyttelyssä. Kurssille on hyvä varata lisäksi lyijykynä, pyyhekumi, maalarinteippiä, kopiopaperia värikokeiluihin sekä maskiainetta. Arviointi suoritetaan maininnalla hyväksytty/ hylätty.

Opetuksen tavoitteet

Tavoitteiden kuvaus

Tavoitteena luoda akvarellimaalauksia erilaisin tekniikoin.

Opetellaan akvarellimaalausta ihan alusta tavoitteet

- osata käyttää akvarellimaalauksen erilaisia tekniikoita
- oppia tunnistamaan akvarellityössä käytettäviä välineitä
- toteuttaa annetut tehtävät

Keskeiset sisällöt

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Opettaja arvioi osaamistavoitteiden toteutumista havainnoimalla ja keskustelemalla. Opiskelija arvioi työskentelyään ja valmiin tuotteen suullisesti. Arviointi suoritetaan maininnalla hyväksytty/ hylätty. Itsenäisen työskentelyn osuus on 3 tuntia.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- opiskelija osaa valita taitotasolleen sopivat välineet ja toteutustavat

- opiskelija tunnistaa laadukkaat materiaalit ja osaa hyödyntää niitä omassa työssään
- opiskelija osaa kertoa mikä laadukkaan materiaalin käyttämisessä on merkityksellistä
- opiskelija osaa tehdä valintoja ideointi- ja sommitteluvaiheessa
- opiskelija osaa tehdä tarvittavat alustavat sekä viimeistelyyn vaadittavat työvaiheet
- opiskelija osaa ohjatusti hyödyntää kurssilla opittua omassa työssään
- opiskelija ymmärtää miten valmis taideteos tuodaan parhaimmalla tavalla esille

7.4.3. Keramiikan perusteet, 2 op

Kurssilla tutustutaan erilaisiin keramiikan käsinrakennustekniikoihin. Kurssin aikana tehdään erilaisia harjoituksia, joiden avulla opitaan mm. nipistely- ja levytekniikka. Kurssilla opitaan suunnittelemaan ja valmistamaan omia esineitä, esimerkiksi astioita tai veistoksia. Lisäksi opitaan viimeistelemään ja koristelemään esineet keramiikan materiaaleilla. Kurssi on tarkoitettu vasta-alkajille tai vain vähän keramiikkaa tehneille.

Opintopisteen saaminen edellyttää aktiivista osallistumista opetukseen ja itsenäistä työskentelyä kurssin alussa sovitulla tavalla. Itsenäisen työskentelyn osuus on 18 tuntia. Arviointi suoritetaan maininnalla hyväksytyt/ hylätty vain opintopisteet haluaville.

Opetuksen tavoitteet

Tavoitteiden kuvaus

Tavoitteena valmistaa vapaavalintainen, yksinkertainen keramiikkatuote.

Keramiikan perusteet tavoitteet

- opiskelija osaa keramiikan valmistusprosessin perusteet
- opiskelija osaa suunnitella esineen ja valita sen toteuttamiseen soveltuvan käsinrakennustekniikan
- opiskelija osaa toteuttaa esineen valitsemallaan käsinrakennustekniikalla suunnitelman mukaan
- opiskelija osaa viimeistellä esineen

Keskeiset sisällöt

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Kurssi edellyttää aktiivista osallistumista opetukseen ja itsenäistä työskentelyä kurssin alussa sovitulla tavalla. Itsenäisen työskentelyn osuus on 18 tuntia. Arviointi suoritetaan maininnalla hyväksytyt/hylätty.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- opiskelija osaa käsitellä savea eri työvaiheiden mukaisesti
- opiskelija osaa kertoa keramiikan valmistusprosessin eri vaiheet
- opiskelija osaa valita sopivat työvälineet ja materiaalit keramiikan tekemiseen
- opiskelija osaa käyttää keramiikkaluokan laitteita
- opiskelija osaa suunnitella keraamisen esineen (esimerkiksi veistos tai kulho)
- opiskelija osaa valita sopivan materiaalin ja tekniikan
- opiskelija osaa suunnitella koristelun esineelle

- opiskelija osaa huomioida saven kutistumisen suunnittelussa
- opiskelija osaa arvioida ajankäyttöä
- opiskelija osaa toteuttaa suunnittelemansa esineen soveltuvalla käsinrakennustekniikalla
- opiskelija osaa suojata esineen eri työvaiheiden välillä niin, että sitä voi jatkaa tarvittaessa seuraavalla kerralla
- opiskelija osaa kuivattaa työn ennen polttoa
- opiskelija osaa viimeistellä esineen pinnan
- opiskelija osaa koristella esineen valitsemallaan tekniikalla
- opiskelija osaa lasittaa esineen keramiikan materiaaleilla

7.4.4. Keramiikan jatko, 2 op

Syvennetään osaamista keramiikan tekniikoista ja materiaaleista tutustumalla laajemmin erilaisiin keramiikan viimeistelymenetelmiin sekä materiaaleihin. Kurssilla tehdään erilaisia harjoitustehtäviä ja materiaalikokeiluja sekä kokeillaan mm. oman engobevärin tekemistä. Kurssilla opitaan suunnittelemaan ja toteuttamaan omia savitöitä tehtävänannon mukaan, valitsemaan tehtäviin soveltuvia tekniikoita, niihin sopivia savilaatuja sekä viimeistelemään työt keramiikan materiaaleilla.

Opintopisteen saaminen edellyttää aktiivista osallistumista opetukseen ja itsenäistä työskentelyä kurssin alussa sovitulla tavalla. Itsenäisen työskentelyn osuus on 18 tuntia. Arviointi suoritetaan maininnalla hyväksytty/ hylätty vain opintopisteet haluaville.

Opetuksen tavoitteet

Tavoitteiden kuvaus

Tavoitteena valmistaa vapaavalintainen keramiikkatuote.

Keramiikan jatko tavoitteet

- opiskelija osaa keramiikan valmistusprosessin eri vaiheet ja ymmärtää erilaisten savilaatujen eroja
- opiskelija osaa suunnitella esineen ja valita sen toteuttamiseen soveltuvan käsinrakennustekniikan sekä suunnitella siihen sopivia materiaalikokeiluja, toteuttaa erilaisia materiaalikokeiluja ja hyödyntää niiden tuloksia tehtävien toteuttamisessa
- opiskelija osaa viimeistellä esineen sen käyttötarkoitus huomioiden

Keskeiset sisällöt

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Kurssi edellyttää aktiivista osallistumista opetukseen ja itsenäistä työskentelyä kurssin alussa sovitulla tavalla. Itsenäisen työskentelyn osuus on 18 tuntia. Arviointi suoritetaan maininnalla hyväksytty/hylätty.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- opiskelija osaa käsitellä savea eri työvaiheiden mukaisesti ja käyttää keramiikkaluokan työvälineitä
- opiskelija osaa kertoa erilaisista savilaaduista ja niiden käyttötarkoituksista

- opiskelija osaa suunnitella keraamisen esineen ja valita siihen soveltuvan materiaalin ja tekniikan
- opiskelija osaa suunnitella erilaisia vaihtoehtoja työn koristelulle
- opiskelija osaa suunnitella erilaisia materiaalikokeiluja
- opiskelija osaa arvioida ajankäyttöä
- opiskelija osaa toteuttaa erilaisia materiaalikokeiluja
- opiskelija osaa hyödyntää materiaalikokeilujen tuloksia tehtävien tekemisessä
- opiskelija osaa tarvittaessa muuttaa suunnitelmaa
- opiskelija osaa toteuttaa suunnittelemansa työn ja huomioida työprosessin eri vaiheet kuten työn suojaaminen, kuivatus, raakapoltto ja lasituspoltto
- opiskelija osaa hyödyntää materiaalikokeilujen tuloksia työn viimeistelyssä
- opiskelija osaa huomioida työn viimeistelyssä esineen käyttötarkoituksen (millainen viimeistely ja lasitus)
- opiskelija osaa viimeistellä työn keramiikan materiaaleilla